

Slovenščina - književnost

Romantika - evropska umetnostna smer v prvi polovici 19. stoletja (**1800 - 1850**), poimenuje književnost, ki je nastala iz več predromantičnih književnih pojavov. Razširila se je po vsej Evropi in kasneje tudi v ameriški književnosti.

Izraz romantika je na začetku pomenila nekaj manjvrednega, neresničnega, kar naj bi bilo značilno za roman. Kasneje je beseda dobila pozitiven prizvok in poudarjala **čustveno, notranjo lepo, melanholično in plemenito**.

1. Zgodovinske okoliščine

Romantika nastane v obdobju velikih družbenih prestresov v kateri razpade **fevdalna družbena ureditev** in se uveljavi **meščanstvo**.

DOGODKI:

- meščanska revolucija v Franciji 1789
- Napoleonov vzpon in osvajanje
- Zmaga reakcije starih sil (sveta zveza ali aliansa)
- Upor dekabristov v Rusiji 1825

V novih okoliščinah je nastajala tudi nova miselnost - romantika zavrne **razsvetljsko vero kot vsemogočnost razuma** ter **klasicistično urejen in skladen svet**.

- 2.** Počutje posameznika je bil razkol med idealom in resničnostjo. Zaradi razočaranja se krepijo romantične ideje.

Romantične ideje in motivi:

- osamljenost plemenitega posameznika v pritlehni družbi
- minljivost človeka v primerjavi z neminljivo naravo
- ljubezen kot največja vrednota
- hrepenenje po svobodi in upor proti nasilju

Romantični človek - znotraj bogat, poln čustev, strasti, zmožnost estetske ustvarjalnosti. Z družbo je v nenehnem sporu, ker ne ustreza romantični lepoti in jo zatira, omejuje.

3. Zvrsti in vrste

Lirika - osebno izpovedna pesem. Gojila je Epsko pesništvo oz. epsko lirske pesnitve (povesti v verzih, roman v verzih)

Epika - krajše oblike pripovedi, zgodovinski roman, roman v pismih, sentimentalni roman

Dramatika - v romantiki nastajajo mešane vrste: tragikomedija, melodrama, dramska pesnitev